

למרות הצהרות צה"ל - ממשיכים לעכב אמבולנסים

אמבולנס שעוכב והושחת על-ידי חיילים בין רמאללה לג'נין (צילום: הסהר האדום)

גורמים בצה"ל ובמערכת הביטחון מצהירים שוב ושוב כי חולים הזקוקים לטיפול רפואי אינם מעורבים במחסומים וכי אמבולנסים רשאים לנוע בחופשיות. עם זאת, בפועל המציאות שונה. להלן כמה מקרים מהשבועות האחרונים בהם פגעו חיילי צה"ל, שוטרי מג"ב ומתנחלים באמבולנסים:

• ב-13.12.02 עצרו חיילים את מוחמד א-סקא, 39, נהג אמבולנס בשכם, ודרשו ממנו להסיע אותם למחנה הפליטים עסכר. כשסירב, הורו לו החיילים לנסוע אחריהם. לאחר מכן ערכו החיילים חיפוש בתוך האמבולנס, תוך שהם מכוונים את כלי הנשק לעבר הנהג. החיילים אמרו לא-סקא: "ניח שאתה פצוע, מי יבוא לטפל בך עכשיו? הצבא הישראלי כמובן. הצבא הישראלי טיפל בהרבה אזרחים אפילו במהלך המלחמה ואתם, הערבים, לא עושים זאת." לאחר חצי שעה שחררו אותו החיילים.

• בג'נין הקודם דיווחו על מקרה בו דרשו חיילים מנהג האמבולנס אמיל א-רימאוי את מפתחות האמבולנס כדי לרדוף אחר רי מיידוי אבנים. חמישה ימים לאחר המקרה עצרו חיילים את א-רימאוי בכפרו בית רימא, במהלך חיפוש אחר אחיו. רק בשעה 02:15 שחררו אותו החיילים מבלי להשיב לו

את רישיון הנהיגה שנלקח ממנו בעת מעצרו. הוא נדרש להגיע לחקירה שלושה ימים לאחר מכן, אולם כאשר הגיע נאמר לו שהחוקר אינו נמצא. הוא נאלץ לשוב לביתו מבלי שרישיון הנהיגה הושב לו.

• ב-26.11.02 הוזעק אמבולנס למחנה הפליטים דיר אל-בלח בשעת לילה מאוחרת כדי לפנות אדם שנפצע במהלך כניסת כוחות צה"ל למחנה. בדר-כו נתקל נהג האמבולנס, מוחמד סאלחה, 54, בטנקים שפתחו עליו באש מקלעים ללא כל אזהרה. הנהג נפצע בזרוע השמאלית, שמשות האמבולנס נופצו והצמיג השמאלי נוקב. הנהג המשיך לנסוע עד שהאמבולנס נעצר. הוא פתח את הדלת ונפל, אז

הבחין שהוא נפצע גם ברגל ימין: "החיילים כיוונו לעברי פנס חשמלי וירו עלי אש אינטנסיבית... זחלתי אל מאחורי האמבולנס ואז אחד החיילים זרק משהו אל מתחת לאמבולנס, שהתפוצץ... החיילים החלו לירות על המדרכה". הנהג הצליח ליצור קשר עם בית החולים והמתין לפינויו. לקח זמן רב עד שהוא פונה לבית החולים.

• ב-17.11.02 עצרו שוטרי מג"ב אמבולנס שהיה בדרכו לפנות לבית החולים אישה הרה. השוטרים הורו לצוות הרפואי לרדת מהאמבולנס לצורך בדיקה. הם היכו אותם באגרופים ובבעיטות, ערכו חיפוש באמבולנס וקיללו את אנשי הצוות. לאחר עיכוב של כשעה וחצי אילצו

השוטרים את נהג האמבולנס לחזור כלעומת שבא בטענה שמדובר בשטח צבאי סגור.

• ב-20.11.02 הוזעק אמבולנס בחברון להעביר ילדים לבית החולים. הוא עבר מחסום של מג"ב וגייפים של מג"ב ושל המת"ק הישראלי ליוו אותו למקום אליו הוא היה אמור להגיע. בדרך, חסמה את דרכו מכונית של מתנחלים. עשרות מתנחלים הקיפו את האמבולנס ויידו עליו אבנים. שוטרי מג"ב ואנשי המ-ת"ק לא התערבו בנעשה ולא עצרו את המתנחלים. נהג האמבולנס הצליח לבסוף לחלץ את האמבולנס לנס מהמקום, את החולים ואת בני משפחותיהם ולעזוב את המקום.

חרש מת כשצה"ל פוצץ את ביתו

ב-30.11.02, בסביבות השעה 23:00, הבחינו תושבי העיירה בית להיה שברצו-עת עזה, בכוח צבאי גדול המתקדם לעברם. הגברים ברחו מזירותיהם מחשש שייעצרו. באזור התפתחו חילופי אש בין החיילים, שגובו על ידי טנקים ומסוקים, לבין פלסטינים חמושיים. כעבור כשעה הגיעו חיילים לפתח בניין בן שש קומות וקראו ברמקול לדיירים לצאת מיד מבתי-הם וללכת לכיוון מחנה הפליטים ג'באליא, שכן הם מתכוונים לפוצץ את הבניין בתוך שלוש דקות. באותה שעה שהו בניין 31

נשים וילדים וקשיש אחד חרש-אילם. התושבים צי-תו להוראה והחלו לצאת אחת הדיירות, פתחיה דיב, סייעה לאמה המבו-גרת והעיוורת לצאת מבי-תה. לאחר מכן היא נזכרה כי ייתכן שזודה החרש בן-ה-68 נמצא בדירתו ואינו מודע להוראת הפינוי בעדותה. לבצלב סיפרה: "חזרתי מיד לבית יחד עם אחי. עמדתי במרחק של כשני מטרים מהבית ואמרתי לחיילים שהיו שם שודי נמצא בפנים ושהוא חרש ולא יודע מה קורה בחוץ. אמרתי להם שצריך להור-ציה אותו מהבית. אחד החיילים צעק עליי ואמר בערבית: 'עופו מפה'. צע-שודי בפנים ושהוא עלול למות. החיילים עזבו אותי וחזרו לטנק. כשהם עלו עליו הם כיוונו את הרובים שלהם עלינו ואמרו שוב בערבית 'עופו מפה'". דיב נאלצה להישמע לחיי-לים והובילה את אמה לכיוון מחנה הפליטים ג'באליא. כעבור כרבע שעה היא שמעה פיצוץ חזק וראתה שהבניין, בו גרו 47 נפשות, פוצץ. בסביבות השעה 02:00 עזבו החיי-לים את האזור והתושבים שבו אל המקום בו היה ביתם. בעזרת השכנים חיפשה משפחת דיב אחר עאשור. גופתו נמצאה בין הריסות.

חיילי צה"ל התעללו בתושב רמאללה; גררו אותו לג'יפ והיכו אותו

כת ההתעללות עד לסבי-בות השעה 01:00. אז, לדברי עארדה, "הגייפ עצר והחיילים הורידו אותי ממנו. כשירדתי, הייתה לי בחילה ולא יכולתי לעמוד על רגלי ימין. צעדתי אחו-רה, איבדתי את שיווי המשקל ונפלתי. החיילים הורו לי להרים ידיים וכך עשיתי. אחד מהם החטיף לי אגרופ חזק בבטן והתחיל לבעוט בי." עאר-דה הגיע לבית החולים, שם איבחנו הרופאים חבלות קשות בגבו ובגפיו.

הצמיד את הרובה שלו למצח שלי והשני לחזה. אחד מהם אמר לשני: 'עכשיו החבר שלו יגיד שהצבא הישראלי עצר והרג אותו והוא יהיה שאהיד. הם יתקשרו לתח-נת אל-ג'זירה'. הם צחקו. כל כמה שניות אחד מהם היכה אותי... החיילים המשיכו להכות אותי, לל-עוג לי ולקלל אותי... בסביבות השעה 00:15 נמ-סר לחיילים בקשר כי עליהם לשחרר את עארדה. למרות זאת, המשיכה מס-

חה בפתאומיות ואחד הח-יילים אחז בידי הימנית. חייל שני תפס את המעיל שלי באזור הכתף השמאלית. הגייפ התחיל לנסוע כשהחיילים מנסים להכ-ניס אותי פנימה. ניסיתי להשתחרר מאחיזתם, אבל הם צעקו עליי וניסו לגרור אותי בכוח לתוך הגייפ, תוך כדי נסיעה מהירה." לאחר שהחיילים הכניסו את עארדה לגייפ, הם היכו אותו ואיימו עליו בכלי הנשק. "שני החיילים פיס-קו את רגליי. אחד מהם

ב-27.11.02, בסביבות השעה 23:00, עצר גייפ צבאי סמוך למחיי עארדה, שה-לך ברחובות רמאללה עם חברו. אחד החיילים סימן לו בידו לגשת אל הגייפ. עארדה סיפר לבצלם: "התקרבותי לדלת הגייפ וניסיתי לתת את תעודת הזהות שלי לנהג, אבל הוא סירב לקחת אותה ואמר לי: 'אחורה'. כשהנהג חשב שלא הבנתי אותו, הוא צעק עליי וסימן לי ביד ללכת אחורה. כשניגשתי לדלת האחורית, היא נפת-